

26

Kolumbovy lodě Santa María, Niña a Pinta

VOLÁNÍ DÁLEK

6 Bájné země plné zlata

Mnoho snů a chtivců hledalo různé země zlata. Existovaly? Jistěže ano. Kde ale ležel bájný Ofir či říše Punt?

14 Kolumbus nebyl první

Existují nezpochybnitelné důkazy o kontaktech předkolumbovské Ameriky s mořeplavci z jiných kontinentů. Kdo k jejím břehům doplul?

18 Zlatý věk objevů

Přelom 15. a 16. století otevřel lidstvu dosud netušené obzory – řada zámořských objevů pozměnila běh dějin

58

James Cook učinil významné objevy v Tichomoří

67 Korzár a kartograf

První známý americký Čech Augustin Heřman se stal v polovině 17. století kapitánem lodi La Grace a založil v Novém světě České panství

83 Objevitel viktorie královské

Český rodák, botanik Tadeáš Haenke a jeho zaoceánské objevy

106 Do nitra Afriky

Jak dopadly a co přinesly dvě africké expedice nejslavnějšího českého cestovatele Emila Holuba

126 Inspirace pro Indiana Jonese

Pátrání po vyhynulých ještěrech dovedlo americké meziválečné vědce do nitra Asie

DOBYTÍ AMERIKY

26 Do Indií přes nový kontinent

Kryštof Kolumbus si v Karibiku nechtěl připustit, že nedoplul do Orientu

30 Předkolumbovské civilizace

Přehled starých mezoamerických indiánských civilizací

32 Pád říše zlata a krve

Conquistador Hernán Cortés dobyl s pomocí indiánských spojenců říši Aztéků

36 Odkaz říše Inků

Občanská válka inckých kmenů pomohla k vítězství Franciscu Pizarrovi

46 Dvě století k pokoření Mayů

Proč proti Mayům nefungovala stejná strategie, kterou si Španělé bleskově podmanili Aztéky i Inký?

50 Posvátná poselství indiánů

Indiáni předkolumbovské Ameriky měli velmi vyspělou kulturu, dodnes o tom svědčí jejich kodexy

64 Marný boj amerických indiánů

Už brzy po objevení Ameriky začaly evropské mocnosti bez skrupulí zabírat území původních obyvatel

70 Pocahontas

Na pozadí dobývání Nového světa se odehrál zdánlivě romantický příběh, který však měl tragický konec

74 Souboj o Severní Ameriku

Evropské velmoci Anglie a Francie soupeřily o získání nových území

76 Marný boj Padající hvězdy

Pokus náčelníka Tecumseha o koalici indiánů proti bílým dobyvatelům

80 Tovaryši Ježíšovi v Novém světě

Jednou z opomíjených zásluh jezuitů je jejich odvážná misijní činnost za oceánem. Jak si při ní počínali Češi?

64

Mapa Brazílie z počátku 16. století

87 Potomci indiánů a conquistadorů

Latinská Amerika vzešla z kontaktu dvou odlišných kultur, který vyústil ve vznik osobité části světa

109 Mayové v úloze superhrdinů

Kde se u novodobých objevitelů Mayů vzala představa, že to byla duchovně nejrozvinutější civilizace všech dob?

EXPANZE NA JIH A VÝCHOD

46

Conquista, detail obří nástěnné malby Diega Rivery v Palacio Nacional v Mexico City, 1929–1935

52 Kde roste černé zlato

V průběhu 16.–19. století Evropané prozkoumali a kolonizovali Afriku. Nejcenějším artiklem se zde stali lidé

56 Křesťanští misionáři v říši středu

Jezuité od svého vzniku šířili křesťanství po celém světě. V Číně k tomu použili znalosti matematiky

58 Pád Asie pod tlakem velmocí

Výzkumné a dobovačné cesty mořeplavců se neomezovaly jen na kontakty za Atlantikem, směřovaly také do východní Asie i za Terrou Australis

90 Ruské dobývání Sibíře

Kdy a jak se rozlehlá drsná krajina na západ od Uralu dostala do rukou ruských vládců?

99 Země věrných vězňů

Velká Británie využila australský kontinent jako odkladiště tisíců odsouzených

102 Proč se Siam nestal kolonií?

Agresivita evropské politiky způsobila, že se dnešní Thajsko uzavřelo před světem

112 Sladký život indických nabobů

Zahálčiví i náročný život Evropanů v horké a exotické Indii

116 Samurajové proti Evropanům

Ve druhé polovině 19. století pronikly houfy Evropanů a Američanů do Japonska – země dosud uzavřené před okolním světem

POLÁRNÍ VÝPRAVY

119 Hrozivé království ledu

Teprve na počátku 20. století byly prozkoumány polární oblasti a dobyty zemské póly

122 Objevitel Země Františka Josefa

Severské cesty polárníka a malíře Julia Payera

128 Eskymák ze Zábřehu

Osoba Jana Eskymo Welzla je opředena mnoha tajemstvími. Prý žil léta mezi Eskymáky, byl lovcem medvědů i soudcem

KARTOGRAFIE A MOŘEPLAVBA

8 Svět podle představ starověku

Ptolemaiova mapa světa jako doklad zeměpisných znalostí v hektickém období římské expanze

13 Zrození prvních map

Zakreslit krajinu bez moderních přístrojů byl těžký úkol. Jak vznikaly nejstarší mapy?

22 S větrem na širém moři

Encyklopedie plachetnic od starého Egypta po moderní klipper

40 Kdo dal jméno Americe?

Waldseemüllerova mapa z roku 1507 je sice zkreslená, ale zachycuje veškerý tehdy známý svět

62 Mapa světa z roku 1691

Mapy, které se objevovaly od 15. století, vznikly díky objevitelskému úsilí mnoha mořeplavců

94 Mapa neúplná a domyšlená

Barokní mapa z dílny J. B. Homanna byla vytištěna až po jeho smrti roku 1730, kdy nakladatelství převzali dědicové

119

Výprava Roalda Amundsena dobyla jižní pól, 14. prosince 1911

